

OPIS DOBREJ PRAKTYKI

1. Dane dotyczące podmiotu ubiegającego się o wpis

nazwa inicjatywy	Centrum Kultury Chrześcijańskiej w Kłodzku
nazwa podmiotu	Kłodzkie Towarzystwo Oświatowe
dokładny adres	57-300 KŁODZKO, ul. Daszyńskiego 12
gmina	KŁODZKO (miejska)
powiat	KŁODZKI
województwo	DOLNOŚLĄSKIE
telefon	74/8670499 i 74/8672457
adres strony internetowej	www.kto.klodzko.pl oraz www.k-t-o.prv.pl (stara)
faks	nie posiadamy
adres e-mail	eljotnew@kto.superhost.pl oraz zss@pulsar.net.pl

2. Charakter podmiotu

Obywatele zorganizowani (zaznacz):

- w radach i komitetach utworzonych przez władze publiczne
- w radach i komitetach zorganizowanych z inicjatywy mieszkańców
- zebraniach wiejskich i sołectwach
- w organizacjach pozarządowych
- nieformalnych grupach obywatelskich
- indywidualne osoby

3. Rodzaj(e) podjętych działań na rzecz realizacji potrzeb społeczności lokalnej (zaznacz):

- realizacja zadań publicznych na zlecenie władz lokalnych
- działalność charytatywna i opiekuńcza
- działalność edukacyjna i wychowawcza
- działalność wspierająca rozwój społeczności lokalnej
- działalność na rzecz podniesienia warunków życia
- działalność na rzecz zachowania i rozwoju lokalnych wartości kultury i tradycji

4. Przedmiot działalności

KTO, Parafia oraz ZSS w Kłodzku latem 2012 utworzyły Centrum Kultury Chrześcijańskiej, które działa trzeci rok. Społecznym wysiłkiem zorganizowano w nim dotychczas 21 wystaw plastycznych twórców związanych z Ziemią Kłodzką, 15 koncertów muzyki (operowej, chóralnej, religijnej, balladowej), 7 Kłodzkich Lekcji Śpiewania Pieśni Patriotycznych, 6 premier teatralnych i wiele innych przedsięwzięć, wydano: 2 tomiki poezji, 2 książki, 9 wydawnictw okolicznościowych, plakaty, pocztówki.

5. Opis działań

Na największym kłodzkim blokowisku, zamieszkałym przez 10 tys osób (czyli 1/3 populacji Kłodzka), nie było żadnej instytucji kultury. Kłodzkie Towarzystwo Oświatowe, Parafia Podwyższenia Krzyża Św. w Kłodzku oraz Zespół Szkół Społecznych w Kłodzku latem 2012, w ramach wzajemnego porozumienia, utworzyły w nieużywanej od 2002 roku kaplicy Centrum Kultury Chrześcijańskiej. Kiedyś Kłodzko było bardzo ważnym ośrodkiem na artystycznej mapie Dolnego Śląska i Polski – od kilkunastu lat uległo kulturalnej marginalizacji. Tworząc Centrum chcieliśmy:

- 1) Uaktywnić w przestrzeni kulturalnej zachodnią część Kłodzka (osiedle i okolica).
- 2) Stworzyć miejsce, w którym będzie można prezentować artystyczne (i nie tylko) dokonania twórców związanych z Ziemią Kłodzką.
- 3) Stworzyć miejsce, w którym chętnie będą się spotykać ze sobą ludzie z różnych środowisk: młodzież, emeryci, ludzie aktywni zawodowo, bezrobotni, samorządowcy, artyści, rzemieślnicy, wierzący, ateści, etc.
- 4) Stworzyć miejsce, w którym najmłodsze pokolenia kłodzchan będzie mogło rozwijać się artystycznie oraz będzie "nasiąkało" kulturą osobistą i grupową.
- 5) Stworzyć miejsce, w którym każdy może być nie tylko widzem, ale przede wszystkim uczestnikiem i kreatorem polskiej kultury.
- 6) Stopniowo odbudowywać środowisko kulturalne Kłodzka i okolic.
- 7) Stopniowo odbudowywać artystyczną pozycję Kłodzka na mapie Dolnego Śląska.

Warto podkreślić, że wszystkie osoby angażujące się w ten projekt pracują społecznie (bezpłatnie) a środki na działanie Centrum pozyskujemy od darczyńców prywatnych oraz, w mniejszym zakresie, od lokalnych samorządów. W działania Centrum włączają się od czasu do czasu: Kłodzkie Centrum Kultury Sportu i Rekreacji, Kłodzki Klub Fotograficzny, Klub Otwartej Kultury, Powiatowa i Miejsca Biblioteka Publiczna w Kłodzku, NSZZ Solidarność, Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka oraz parafie z terenu miasta Kłodzka a także lokalne stowarzyszenia i osoby prywatne.

Praca w Centrum Kultury Chrześcijańskiej w Kłodzku polega na realizacji kolejnych projektów. Nie ma ludzi na etacie, na potrzeby każdego projektu tworzony jest osobny zespół chętnych osób i instytucji. Koordynatorem większości dotychczasowych przedsięwzięć był

Janusz Laska - wiceprezes Kłodzkiego Towarzystwa Oświatowego, lokalny działacz społeczny i nauczyciel w Zespole Szkół Społecznych w Kłodzku.

W Centrum dotychczas zorganizowano 21 wystaw twórców związanych z Ziemią Kłodzką (malarstwa, rzeźby, witraży, grafiki, fotografii, gobelinów, performans, rzemiosła artystycznego), 15 koncertów muzyki (operowej, chóralnej, religijnej, poezji śpiewanej, jazzowej), 7 Kłodzkich Lekcji Śpiewania Pieśni Patriotycznych, 6 premier teatralnych (Teatr Rapsodia i Teatr KOKU - oba z Kłodzka) i ponad dwadzieścia innych przedsięwzięć (rocznice, warsztaty artystyczne, konkursy, prezentacje, sympozja, etc.). Przy okazji drukowano plakaty, zaproszenia, wydano 2 tomiki poezji kłodzkich poetów, komplet 32 bożonarodzeniowych kart pocztowych oraz 7 wydawnictw z tekstami pieśni historycznych i 2 książki.

Dotychczas zorganizowaliśmy w ramach projektu Centrum Kultury Chrześcijańskiej w Kłodzku następujące przedsięwzięcia o charakterze społeczno-kulturalnym:

WYSTAWY:

- powarsztatowa wystawa plastyczna "Vivat 30 lat!",
- pokonkursowa wystawa plastyczna "W Krzyżu Miłości Nauka",
- wystawa fotograficzna "Ptaki Ziemi Kłodzkiej" (foto: Krzysztof Sapięha),
- wystawa fotograficzna "Jan Nepomucen na Ziemi Kłodzkiej" (foto: Jerzy Budziński),
- wystawa plastyczna "Gobeliny prof. Marii Gostylli-Pachuckiej",
- pokonkursowa wystawa plastyczna "W Betlejem narodził się Bóg",
- wystawa plastyczna "Bogdan Wieczorek i Goście",
- polsko-czeska wystawa fotografii "Bez granic",
- wystawa fotografii "Bogusław Michnik i Goście",
- powarsztatowa wystawa plastyczno-fotograficzna "Polska Jesień",
- wystawa tematyczna "Dawne Kłodzko - miasto jakiego nie znacie",
- wystawa rzeźby "Znikaj" studentów ASP Wrocław, ASP Warszawa, UA Poznań,
- wystawa "Kościół Podwyższenia Krzyża Świętego w fotografii K. Sapięhy",
- wystawa fotografii "Przestrzeń oswojona" (foto. Maria Dzierżyńska),
- wystawa plastyczna "Pozytywni. Malwina Karp i Goście",
- wystawa plastyczna "Ikony - malarstwo Małgorzaty Dawidiuk",
- wystawa tematyczna "Życie i działalność Gerharda Hirschfeldera",
- wystawa tematyczna "30 lat Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej",
- wystawa historyczna "Stan wojenny w Polsce",
- wystawa gobelinów Marii Gostylli-Pachuckiej "Świat kwiatów",
- wystawa rzemiosła artystycznego "Haftem malowane".

KONCERTY:

- "Elegie" - koncert kameralny Magdaleny Bator i Magdaleny Blum (mezzosopran),
- "Gloria Deo" - koncert organowy Macieja Batora,

- "Śpiewajmy Naszemu Panu" - koncert pieśni religijnych,
- "Modlitwa Grającego" - koncert ballad ks. Jacka Tomaszewskiego,
- "Cantate Deo" - koncert zespołu Exodus,
- "Kolędy Polskie" - koncert chóru Marianum,
- "Jesienne sonaty" - koncert gitarowy Agnieszki i Witolda Kozakowskich,
- "W cieniu bluesa" - koncert Macieja i Arka Korolików,
- "Ave Maria" - koncert kameralny Julianny Krukowskiej i Inny Kamarian (Uzbekistan),
- "La Bilancetta" - koncert muzyki dawnej zespołu La Bilanceta z Czech,
- "Senhora" - koncert muzyki średniowiecznej zespołu Kalokagathos,
- "Stabat Mater Dolorosa" - koncert muzyki chóralnej w wykonaniu:
  - kłodzkiego chóru Koncerto Glazensis,
  - zespołu muzyki dawnej Intemperata,
  - Dziewczęcego Zespołu Wokalnego PSM w Kłodzku,
  - Dziewczęcego Zespołu Wokalnego PSM w Bystrzycy Kł.
- "Modlitwa w drodze" - koncert ballad ks. Jacka Tomaszewskiego,
- "A my nie chcemy uciekać stąd" - wielki koncert piosenek Jacka Kaczmarskiego w wykonaniu Grzegorza Krumpolca,
- "Na ludową nutę" - koncert zespołu ludowego Marzenie.
- KŁODZKIE LEKCJE ŚPIEWANIA:
  - lekcja I - 14 września 2012 - "Vivat 30 lat!" - pieśni patriotyczne i religijne,
  - lekcja II - 13 listopada 2012 - "Hej Ułani!" - pieśni legionowe,
  - lekcja III - 3 maja 2013 - "Vivat 3 Maja!" - pieśni patriotyczne od 1791 do dziś,
  - lekcja IV - 11 listopada 2013 - "My Pierwsza Brygada" - pieśni legionowe,
  - lekcja V - 13 lutego 2014 - "Solidarność" - pieśni lat 1956-1989,
  - lekcja VI - 3 maja 2014 - "Żeby Polska!" - pieśni patriotyczne od 1794 do dziś,
  - lekcja VII - 11 listopada 2014 - "Polska powstanie by żyć!" - pieśni legionowe.

PREMIERY TEATRALNE:

- "W kraju Pana Boga" - spektakl teatru KO-KU w Kłodzku,
- "Dobro i Zło" - spektakl Teatru Ognia z Krzyżowic,
- "W krainie bajek i baśni" - Teatr Rapsodia w Kłodzku,
- "Zakochani na śmierć" - Teatr Rapsodia w Kłodzku,
- "Jak to w szkole bywało" - Teatr Rapsodia w Kłodzku,
- "Wspomnienie. Opowieść o Gerhardzie Hirszfelderze" - Teatr Rapsodia w Kłodzku.

INNE PRZEDSIĘWZIĘCIA:

- warsztaty plastyczne dla młodzieży Kłodzka "Vivat 30 lat",
- finał konkursu plastycznego "W Betlejem narodził się Bóg",
- warsztaty plastyczne dla młodzieży Kłodzka "Lascaux",
- warsztaty fotograficzne dla młodzieży Kłodzka "Światło",
- warsztaty chóralne dla uczniów PSM w Kłodzku i Bystrzycy Kłodzkiej,

- promocja książki "Vivat 30 lat",
- promocja tomiku poezji Bogusława Michnika "Wiersze ostatnie o Matce",
- promocja tomiku poezji Marii Dzierżyńskiej "Umykają mi chwile",
- promocja książki Doroty Węgrzyn "Jak najdyskretniej oswoić śmierć?",
- promocja wydawnictwa "Kłodzkie Wypominki",
- benefis portalu "Dawne Kłodzko" - 10 lat portalu,
- promocja "Kłodzkiego Talara",
- spotkanie z Bogdanem Zdrojewskim - Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- spotkanie z Jarosławem Brodą "Kultura w obronie wolności",
- konferencja naukowa "Dziedzictwo Gerharda Hirschfeldera",
- kilka spotkań grup modlitewnych,
- dwa Diecezjalne Spotkania Młodych,
- spotkanie kłodzyczan z Pieszą Pielgrzymką Diecezji Praskiej do grobu bpa Arnosta,
- trzy festyny parafialne,
- bal karnawałowy,
- Kłodzka Majówka,
- Abracham ks. Juliana Raffko,
- Abracham Mietka Kowalcze.

6. Ocena efektów wdrożenia projektu dla zaangażowania mieszkańców w realizację zadań publicznych

Efekty projektu przeszły najśmielsze oczekiwania jego twórców. W organizacji pierwszych działań w Centrum Kultury Chrześcijańskiej w Kłodzku w 2012 roku brało udział osiem osób, dzisiaj, po 30 miesiącach istnienia Centrum, bezpośrednio zaangażowanych w organizację różnych przedsięwzięć w tym miejscu jest ponad 60 aktywnych osób. Przez 30 miesięcy w Centrum odbyło się ponad 90 różnych przedsięwzięć kulturalnych. Na pierwsze wernisaże, koncerty i spektakle przychodziło do Centrum po kilkadziesiąt – sto osób, na wydarzeniach kulturalnych jesienią 2014 roku przeciętnie bywało po 300-350 osób, a 11 listopada 2014 roku w Siódmej Kłodzkiej Lekcji Śpiewania Pieśni Legionowych uczestniczyło prawie 600 osób! W kolejce ustawiają się artyści i grupy zainteresowane zorganizowaniem w tym miejscu wystawy, spektaklu, koncertu, warsztatów, benefisu, finału konkursu lub spotkania dyskusyjnego. Wiosną 2014 roku z propozycją stałej współpracy i wymiany wystaw zwrócili się do Centrum Kultury Chrześcijańskiej czescy artyści plastycy zrzeszeni w Unii Artystów Zachodnich Czech. Latem 2014 roku z propozycją zorganizowania w Centrum międzynarodowej wystawy fotograficznej "AUTO VIZIUNE" zwrócił się do nas prof. Jerzy Olek. Wystawa zaplanowana jest na maj 2015 i weźmie w niej udział 100 fotografików, po 10 z 10 krajów świata (w tym trzech z Ziemi Kłodzkiej). Dla Kłodzka i całej Ziemi Kłodzkiej będzie to prawdziwe święto fotografii!

Podczas wernisaży spotykają się i dyskutują ze sobą ludzie, którzy nie mieli dotychczas szansy na wspólną rozmowę, bo nie było na Ziemi Kłodzkiej takich okazji. Artystyczne spotkania trwają po 3-4-5 godzin, bo ich uczestnicy dobrze się czują w tym miejscu

i przedłużają czas imprez. Szacujemy, że z dotychczasowych propozycji kulturalnych Centrum bezpośrednio skorzystało około 12 tysięcy osób, a pośrednio kolejnych kilkanaście tysięcy. Uważamy, że liczby te najlepiej świadczą o tym, jak potrzebna była w tym miejscu taka inicjatywa kulturalna. Nastąpiła znaczna integracja społeczności lokalnej i rozwój kapitału społecznego. Jest to jedyne miejsce na Ziemi Kłodzkiej, w którym spotykają się i w cywilizowany sposób rozmawiają ze sobą antagoniści polityczni, ludzie z różnych religii i niewierzący, dzieci, młodzież, dorośli i osoby starsze. Ludzie tu przychodzący nie tylko uczestniczą w kulturalnym wydarzeniu, ale przede wszystkim zachowują się i rozmawiają ze sobą na wysokim poziomie kultury osobistej, odsłaniając najlepsze strony swojej osobowości i charakteru. Nikt nie czuje się tu niechciany lub gorszy. Nikt nikogo tu nie obraża. To bardzo ważny "bonus" tego projektu, bowiem KULTURA to nie tylko wystawy i koncerty, ale także sposób odnoszenia się do siebie, sposób bycia.

7. Oszacowanie nakładów poniesionych na organizację i realizację projektu

To najtrudniejszy dla nas punkt tego formularza, bowiem przy realizacji kolejnych wydarzeń kulturalnych wszyscy pracują społecznie, bezpłatnie oraz bardzo wiele materiałów, sprzętu, usług, artykułów spożywczych, druków, etc. otrzymaliśmy w prezencie. Ale próbujemy oszacować dotychczasowe nakłady na ten projekt.

Nakłady na remont pomieszczenia (cieknący dach, wybite okna, nowa instalacja elektryczna, częściowe malowanie) to około 17.000 zł.

Nakłady na wyposażenie Centrum (budowa sceny, antyramy, krzesła, stoły, reflektory, kotary i kurtyny) około 18.000 zł.

Nakłady na organizację 21 wystaw (przewóz, montaż, druk prac fotograficznych, nagłośnienie, plakaty, zaproszenia, banery, katalogi, artykuły spożywcze, artykuły toaletowe, dokumentacja fotograficzna i filmowa, etc.) około 37.000 zł.

Nakłady na organizację 15 koncertów (zapewnienie instrumentów i nagłośnienia, dekoracje, catering po koncertach, plakaty, zaproszenia, etc.) około 19.000 zł.

Nakłady na organizację 7 Kłodzkich lekcji Śpiewania Pieśni Patriotycznych (plakaty, zaproszenia, druk śpiewników, specjalne torty, napoje, etc.) ok. 72.000 zł.

Nakłady na organizację 6 premier teatralnych (Teatr Rapsodia oraz Teatr KO-KU - plakaty, zaproszenia, rekwizyty, stroje, uroczystość po premierze) ok. 15.000 zł.

Nakłady na organizację pozostałych działań i wydawnictw (oraz na utrzymanie na terenie obiektu czystości i porządku + naprawy zepsutego sprzętu) - ok. 11.000 zł.

W sumie: 189.000 zł. W tym:

- 15.000 zł otrzymaliśmy w formie dotacji od samorządu miasta Kłodzka,
- 17.000 zł otrzymaliśmy w formie dotacji od samorządu powiatu kłodzkiego,

- 21.000 zł przekazał na działalność Centrum proboszcz parafii PKŚ,
- 21.000 zł przekazało na działalność Centrum Kłodzkie Towarzystwo Oświatowe,
- 42.000 zł to darowizny pieniężne od osób prywatnych i firm,
- 11.000 zł to darowizny rzeczowe od osób prywatnych i firm,
- 10.000 zł to bezpłatne usługi osób prywatnych, firm i instytucji,
- 52.000 zł to bezpłatna robocizna organizatorów, artystów, wolontariuszy.

8. Czy napotkali Państwo trudności, z którymi należało się zmierzyć, aby zrealizować projekt?

Napotkaliśmy szereg trudności.

- A. Trudności natury technicznej, związane ze złym stanem budynku kaplicy, która przez 9 lat stała nieużywana i niszczała (przeciekający dach, powybijane okna, niesprawna instalacja elektryczna, zarośnięte kamieniem kaloryfery, magazyn śmieci).
- B. Trudności natury mentalnej – jak zachęcić jak największą liczbę lokalnych twórców oraz mieszkańców Kłodzka i okolic, do aktywnego darmowego włączenia się w prace na rzecz Centrum.
- C. Trudności natury finansowej – z braku środków ciągle nie udało się nam wyremontować ogrzewania, więc zimą imprezy odbywają się w temperaturze +12 stopni Celsjusza, ciągle nie udało się nam zainstalować bariery termicznej na oknach, nie mamy własnego sprzętu nagłośnieniowego (pożyczamy na każdą imprezę), trzeba poprawić akustykę obiektu oraz zmienić sposób komunikacji w jego obrębie. Przez dwa lata nie mieliśmy wystarczającej ilości krzeseł, więc na każdą imprezę pożyczaliśmy 300 krzeseł, co wiązało się z dodatkową pracą i przewozami. W sierpniu 2014 roku dostaliśmy w prezencie 200 krzeseł, więc problem częściowo się rozwiązał.

9. Zalecenia dla innych podmiotów zainteresowanych wdrożeniem projektu

Projekt Centrum Kultury Chrześcijańskiej w Kłodzku realizowany jest w ramach porozumienia trzech stron: Kłodzkiego Towarzystwa Oświatowego, Zespołu Szkół Społecznych w Kłodzku oraz parafii p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Kłodzku (gospodarza obiektu) co sprzyja tego typie inicjatywie, bowiem każdy podmiot wnosi do projektu inną jakość, inne pomysły, inne możliwości techniczne i organizacyjne, odmienne style działania, inne zasoby ludzi aktywnych i innych odbiorców. Takie współdziałanie sprzyja uzyskiwaniu lepszych efektów działań oraz stabilizuje przedsięwzięcie.